

Augsts Bīlenšteins (1826 - 1907)

Līdz vāciešu izceļošanai no Latvijas 1939. gadā baznīcā darbojās vācu un latviešu draudze ar saviem mācītājiem. Dobeles vācu draudzes mācītāja amatā gandrīz 40 gadus kalpoja ievērojamais latviešu senvēstures, etnogrāfijas un valodas pētnieks, sabiedriskais darbinieks Augsts Bīlenšteins.

Līdz mūsdienām nepārspētais pētījums vēsturiskajā ģeogrāfijā "Latviešu tautības un valodas robežas tagadnē un 13. gadsimtā", "Latviešu valoda", "Latviešu gramatika", "1000 latviešu mīklas", "Latviešu koka celtnes un koka lietas" – visi šie izcilie darbi uzrakstīti Dobeles mācītājmājā, tālu no tālaika lielajiem zinātniskajiem centriem.

Kad A. Bīlenšteins kļuva par Dobeles vācu draudzes mācītāju, viņa lielākā aizraušanās bija iekārtot dārzu. Tā tapa "maza paradīze" – vācu mācītājmužas parks. Tā tolaik bija izcila retu augu un koku vāktuve, kas pārsteigusi pat botānikas speciālistus.

Stāstot par savu dzīvi autobiogrāfiskajā grāmatā "Kāda laimīga dzīve", A. Bīlenšteins definē savu laimes izpratni: „Kur rodas laime, es varētu pateikt trijos vārdos: būt mīlētam, strādāt ar zināmiem panākumiem, būt kopā ar Dievu”.

A. Bīlenšteins apglabāts Dobeles kapsētā. Baznīcas dārzā viņam uzstādīta piemiņas zīme.

Dobeles luterānu baznīca

Baznīcas iela 1, Dobele

Tālr. 26430548

E-pasts: baznica@ilva.lv

www.dobele.lelb.lv

GPS 56.62357, 23.28157

Dobeles novada tūrisma informācijas centrs

Baznīcas iela 6, Dobele

Tālr. 63723074, 26136682

E-pasts: turisms@dobele.lv

www.dobele.lv

GPS 56.62322, 23.28266

Izdevējs: Dobeles novada pašvaldība

Dobeles luterānu baznīca

“Modini. Mudini. Mierini.”

Dobeles galvenā vertikāle jau gadsimtiem ilgi ir luterānu baznīcas zvanu tornis, kura augstums sasniedz 45 m.

Pirmā kristīgā baznīca Dobelē atradusies viduslaiku pilī kopš 1347. gada un kalpojusi tās iemītniekiem vēl 17. gs. Taču, augot pilsētiņai, 1495. gadā pēc Livonijas ordeņa mestra Valtera fon Pletenberga pavēles otrpus upei tika uzcelta baznīca tās iedzīvotājiem un apkārtnes nevācu ļaudīm. Kāda tā tolaik bijusi, grūti iedomāties.

Gadsimtiem ritot, baznīca ir vairākkārt pārbūvēta. Masīvais, uz augšu nedaudz sašaurinātais piecpakāpju tornis savu pašreizējo veidolu ieguvis 1907. gadā. Gadu vēlāk tornī laiku sāka skaitīt Berlīnes lielrūpniecības izgatavotais stundenis, ko dāvinājusi pastmeistara kundze Emīlija Šifers. Viņai tas izmaksāja simts zelta rubļu. Baznīcas pulkstenis ar četrpusīgu ciparnīcu joprojām rāda precīzu laiku.

20. gs. sākumā bija trīs zvani, taču pirmā pasaules kara laikā tos evakuēja uz Krieviju, un tie pazuda. Pašreizējais zvans tornī uzstādīts 1927. gadā. Tas ir liedināts Bohumā, Vācijā. Uz zvana ir devīze: "Modini. Mudini. Mierini." Dievnama interjera pašreizējais izskats izveidojies 19. gs.

Baznīcā ir vairāki unikāli mākslas darbi. Dobeles pilskungam Filipam Drahenfelsam veltītā **epitāfija** (16./17. gs. mijā), kas vēsta par viņa nopolniem bagāto dzīvi, tiek uzskatīta par izcilu vēlās renesances pieminekli. Tā darināta no ļoti smalka dolomīta. Par epitāfijas autoru tiek uzskatīts Rīgas pilsētas būvmeistars un tēlnieks Berents Boddekerts. Tas ir vienīgais šāda veida darbs ārpus Rīgas.

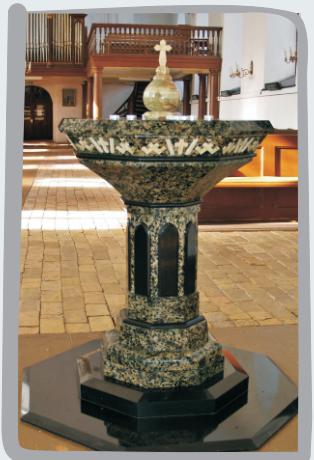
Baroka laika mākslas darbs ir **kristāmtrauka pamatne** ar trim eņģelīšiem, kas izgriezti no viena koka bluķa (18.gs.).

Pie sienas redzamā **piemiņas plāksne** ir veltīta 1. Pasaules karā un Latvijas brīvības cīņas kritušajiem draudzes locekļiem (1925.g.).

Ne tik krāšņa, tomēr ne mazāk izcila un neparasta ir **kapa plāksne** 1648. gadā mirušajai Annai Doroteai fon Tīzenhauzenai, kas kapakmenī attēlota kopā ar saviem mirušajiem bērniem. Kapa plāksne ir viena no nedaudzām šāda tipa piemiņas zīmēm Latvijā.

Iespaidīgo izmēru **al-tārgleznu "Golgāta"** gleznojis jelgavnieks H. Kīperts pēc Kandavas baznīcas altārgleznas origināla 1864. gadā.

Iespaidīgais **granīta svečturis Svētā Grāla formā** ir novadnieka, jurista Andra Grūtupa (1949-1914) dāvinājums. Uz 1,45 m augstā un 1,2 t smagā svečtura virsmas var izvietot 100 sveces. Svečturus veidots pēc 200 gadus sena kristāmtrauka parauga. Tas kalts no melna Zviedrijas un zalgani bēšīga Ukrainas granīta, rotājumam izmantoti kristietības simboli un latviešu zīmes no Pakistānas zaļā oniksa. Svečtura noformējums ir Andra Grūtupa un vecmeistara Vadima Grudiņina autordarbs.